

УДК 657.422
JEL Classification E 400

Яковець Т.А.,
канд. екон. наук, доцент кафедри
Ковальчук Ю.П.,
викладач кафедри,
кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін
Чортківського навчально-наукового
інституту підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету

НОВІТНІ ВИДИ ГРОШЕЙ: РЕАЛІЇ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ, ОБЛІКУ ТА ОСОБЛИВІСТЬ ОПОДАТКУВАННЯ

Yakovets T.A.,
cand.sc.(econ.), associate professor at the department,
Kovalchuk Yu.P.,
lecturer at the department,
the department of basic sciences
and special disciplines
Chortkiv Educational and Scientific Institute
Entrepreneurship and Business
of Ternopil National Economic University

NEW KINDS OF MONEY: REALITIES OF THEIR USE, ACCOUNTING AND PECULIARITIES OF TAXATION

Постановка проблеми. На сучасному фінансовому ринку функціонують різноманітні засоби розрахунків, які по своїй суті є грошима. Серед них уже звиклі платіжні інструменти – кредитні гроші, квазігроші тощо та порівняно нові терміни – криптовалюта, біткоіни, блокчейни. Для більшості людей вони поки що дуже незвичні. Але можна з упевненістю стверджувати, що за «електронною готівкою» – майбутнє. Постає необхідність детальнішого вивчення сутності сучасних грошей, можливість здійснення ними розрахункових операцій в ході ведення фінансово-господарської діяльності суб'єктами вітчизняної економіки, специфіки застосування фіскальної функції до них. Знання усіх переваг та готовність до ризиків використання тих чи інших грошей дасть змогу вивести національні економічні процеси на новий рівень міжнародного масштабу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Обґрунтування обліку і аналізу грошових коштів було висвітлено в наукових працях таких учених, як: О. С. Височан [1] – пропонує методику удосконалення складання Звіту про рух грошових коштів та модель оцінки засобами економічного контролю якості інформації про наявність і рух грошових коштів; серед науковців є тенденція дослідження особливостей обліку та аналізу грошових коштів в контексті особливостей галузей економіки, зокрема М. В. Дерій [2] розроблено модель обліку грошово-розрахункових операцій залежно від етапів будівництва та способів ведення розрахунків, Ясишена В. В. [3] запропонувала загальну модель руху грошових потоків за центрами фінансової відповідальності (ЦФВ) швейних підприємств на основі їхнього кодування у системі управлінського обліку. Остафійчук С. М. [4] сформував суттєві класифікаційні ознаки грошових коштів та їх еквівалентів, які можуть стати основою інформаційного забезпечення управління високоліквідними активами підприємства. Все більше набирає актуальності питання використання сучасних платіжних засобів. Наприклад, Мельниченко О. В. [5] у своїх працях досліджує використання новітніх платіжних засобів, основні тенденції в Україні та світі щодо впровадження в повсякденне життя суспільства електронних грошей.

Зважаючи на значний вклад науковців у підняту проблематику, враховуючи стрімку трансформацію світової економічної системи, необхідним є поглиблення досліджень в напрямку застосування новітніх платіжних засобів, їх обліку та оподаткування, пошуку шляхів їх адаптації до особливостей національної економіки.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження проблем використання, обліку, оподаткування електронних грошей та інших специфічних платіжних засобів для пошуку шляхів їх подолання й забезпечення ефективного функціонування вітчизняних суб'єктів економічної системи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Піднесення популярності новітньої форми грошей – електронної, спричинює те, що гроші позбуваються предметної форми і набувають статусу інформаційного віртуального ресурсу, що створюється із застосуванням специфічних програмних та технологічних засобів.

В Україні емісію електронних грошей, їх обслуговування здійснюють виключно банки і тільки в гривні. Поняття «платіжний засіб» міститься у ст. 192 Цивільного кодексу України, ст. 3 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів» [6] і пов'язане з визначенням гривні – грошової одиниці України, як єдиного законного платіжного засобу [7].

Тобто платіжний засіб існує у формі грошової одиниці. НБУ зазначає, що законодавством розмежовано поняття «електронний платіжний засіб» та «електронні гроші». Так, пунктом 1.14 ст. 1 Закону України „Про платіжні системи та переказ коштів” [6] встановлено, що «електронним платіжним засобом» є платіжний інструмент, що надає його держателю можливість за допомогою платіжного пристрою отримати інформацію про належні держателю засоби та ініціювати їх переказ. Платіжний інструмент є засобом певної форми на паперовому, електронному або іншому носії інформації, що використовується для ініціювання переказів. До платіжних інструментів відносяться документи на переказ і електронні платіжні засоби [7]. Операції з електронними грошима в Україні демонструє рис. 1.

Рис. 1. Операції з електронними грошима в Україні за 2016 р.

Джерело: [8]

З юридичної точки зору, суттєвою властивістю електронних грошей є те, що, з одного боку, вони є засобом платежу, а з іншого – зобов'язання емітента, яке має бути виконано у традиційних неелектронних грошах. Отже, електронні гроші не мають своєї вартості і є по суті одиницями виміру звичайних грошей. Гроші – це багаторівнева система інституцій, взаємних зобов'язань, правових норм, а електронні гроші є продовженням цієї системи у цифровому вимірі. Електронні гроші не можуть існувати поза консервативною грошовою системою.

В останні роки популярності набирає нове поняття у грошовій системі – криптовалюта. Явище мало досліджене в Україні, навколо якого безліч дискусій та протиріч. Спробуємо систематизувати деякі особливості згаданої форми грошей та спрогнозуємо перспективи їх стабільного використання в національній економіці.

Питання, чи є криптовалюти грошима залишається на сьогодні відкритим в більшості країн світу. Наприклад, в США вже сформувалась прецедентна практика, яка визначає криптовалюти як «валюту, або ж іншу форму грошей». Позиція американських суддів була підтверджена і Financial Crimes Enforcement Network (FinCEN), який у 2013 році кваліфікував Bitcoin як «одну з форм грошей». Тим не менш, інший впливовий американський орган Internal Revenue Service ('IRS') визначив, що для цілей федерального оподаткування криптовалюта слід трактувати не як «форму грошей», а як власність.

В Німеччині, для прикладу, Bitcoin має статус «приватних коштів». The German Federal Financial Supervisory Authority (BaFin) визначає його як приватні кошти, які використовуються в якості оплати і замінюють традиційну валюту в цивільно-правових договорах.

Стосовно регулювання Bitcoin в ЄС, то у жовтні 2012 року, Європейський центральний банк опублікував доповідь щодо статусу Bitcoin і проаналізував його юридичний зміст на відповідність чинному законодавству ЄС. Було висловлено припущення про те, що Bitcoin може мати правовий статус, аналогічний електронним грошам.

Наприклад, законодавство ЄС на сьогодні класифікує Bitcoin як «цифрове представлення вартості, не підтвержене центральним банком або державним органом і не прив'язане до юридично встановлених валютних курсів, яке може використовуватися як засіб обміну для покупки товарів і послуг, їх передачі та зберігання і може набуватися в електронному вигляді». При цьому обмін традиційними валютами на одиницю Bitcoin звільняється від сплати ПДВ.

В Ізраїлі Bitcoin не підпадає під юридичне визначення валюти ані як фінансове забезпечення, ані як оподатковуваний актив. Щоразу, коли Bitcoin продається, продавець повинен сплатити податок на приріст капіталу. Народний банк Китаю вважає Bitcoin віртуальним товаром, а не валютою, і його продаж оподатковується ПДВ. В Японії Bitcoin визнається цінністю, подібною до активів (asset-like values). Його продаж оподатковується японським аналогом ПДВ. В Австралії Bitcoin розглядається як власність, а транзакції з ним – як бартер. У Канаді Bitcoin взагалі визначається як «нематеріальний актив», а транзакції з ним – також як бартер.

Щодо України, то у нас по суті та сама проблема, що й у більш цивілізованих країн, технології випереджають законодавство. Проблема одна, підходи до вирішення різні. Згідно із Законом «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» електронні гроші – це одиниці вартості, що зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, аніж тим хто їх випускає, і є грошовим зобов'язанням у готівковій або безготівковій формі. Випуск електронних грошей може здійснювати виключно банк, на якого покладаються обов'язки з їх погашення. Через свої технології Bitcoin не потрапляє під українське визначення поняття «електронні гроші», оскільки не містить зобов'язання емітента з його погашення, не має єдиного емісійного центру, і не прив'язаний до жодних готівкових або безготівкових коштів. У свою чергу «безготівкові кошти» за українським законодавством можуть існувати виключно у формі записів на банківських рахунках. Банки не беруть участі у процесі емісії та обігу криптовалют, тому Bitcoin не може вважатись «коштами». Не потрапляє Bitcoin і під визначення «платіжної системи», оскільки основною та обов'язковою функцією платіжної системи є проведення переказу грошових коштів. Тоді як через гаманець Bitcoin здійснюється переказ виключно Bitcoin, який, як ми вказали вище, грошовими коштами не є. У принципі ситуація зрозуміла, є нова технологія і відповідно прогалина в законодавстві. Вирішувати її можна по-різному, наприклад, у США на розгляд Конгресу було внесено законопроект, за яким пропонується встановити п'ятирічний мораторій на будь-яке регулювання криптовалют [9].

Майнінг не заборонений на території України. По суті – це діяльність по використанню обладнання з метою отримання активів. Для ФОП ситуація полегшується тим, що обладнання не потрібно ставити на баланс. Досить просто мати документальне підтвердження легальності його придбання. Для підприємств на загальній системі оподаткування – постановка на баланс і введення в експлуатацію обов'язкові. Варто зазначити, що фінансові регулятори уже з'ясували чим не є криптовалюта – і виключили зі списку «грошовий сурогат», разом з валютою, електронними грошима і цінними паперами. Вважаємо, необхідним є чітко окреслити, куди відносити криптовалюту – до товарів або в групу фінансових інструментів.

В ході дискусій популярним є твердження, що криптовалюта має властивості нематеріальних активів, що відповідають визначенню, наведеного у П (с) БО №8 «Нематеріальні активи». Згідно з даними П (с) БО нематеріальний актив – це немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований.

Потрібно враховувати різні способи операцій підприємства з криптовалютою. Відображення в обліку цих операцій буде мати певні нюанси, а саме:

- при купівлі за реальні гроші (Дт 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів», Кт 68 «Розрахунки за іншими операціями» – придбано криптовалюту; Дт 68 «Розрахунки за іншими операціями», Кт 31 «Рахунки в банках» – перераховано кошти з поточного рахунку за криптовалюту; 127 «Інші нематеріальні активи» 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» – введення в фінансово-господарську діяльність підприємства, а точніше створення криптогаманця). Такий перебіг облікових операцій можливий при визнанні на законодавчому рівні криптовалюти як нематеріального активу. При цьому слід врахувати сплату ПДВ аналогічно до операцій придбання нематеріальних активів;

- при самостійному майнінгу, генерації криптовалюти за допомогою власних комп'ютерних потужностей (425 Інший додатковий капітал 127 «Інші нематеріальні активи»). В цьому випадку є теж свої нюанси, зокрема врахування витрат та майнінг (робоча сила, технічні засоби, електроенергія тощо). Витрати на дослідження не визнаються у складі НМА, а підлягають відображенню у складі

витрат того звітнього періоду, в якому їх було здійснено. Такі витрати включаються до складу інших операційних витрат і відображаються на субрахунок 941 «Витрати на дослідження і розробки»;

- при розрахунках за готову продукцію, товари, послуги – якщо дотримуватись стратегії, що криптовалюта це нематеріальний актив, то операції по розрахунку розглядатимуться скоріше з точки зору обміну нематеріальних активів на подібний або неподібний об'єкт, аніж платіжного засобу. В цій ситуації варто врахувати методику переоцінки криптовалюти, як активу. Знову ж таки постає проблема оподаткування податком на додану вартість, оскільки на законодавчому рівні все ж таки криптовалюта не визнана товаром.

Оподаткування доходу, одержаного внаслідок продажу криптовалюти питання ще складніше. Зокрема, окреслити об'єкт оподаткування для ФОП, який здійснює майнінг, простіше, ніж для підприємства на загальній системі оподаткування. ФОП не веде баланс і зобов'язаний декларувати кошти, які потрапляють в його дохід. Тому, немає перешкод для декларування для тих ФОП, хто продає крипту по безготівкових розрахунках і виводить гроші на банківську карту. Якщо продаж відбувається за готівку, тоді ФОП також повинен вказати їх в Книзі доходів і витрат і заплатити з них єдиний податок [10].

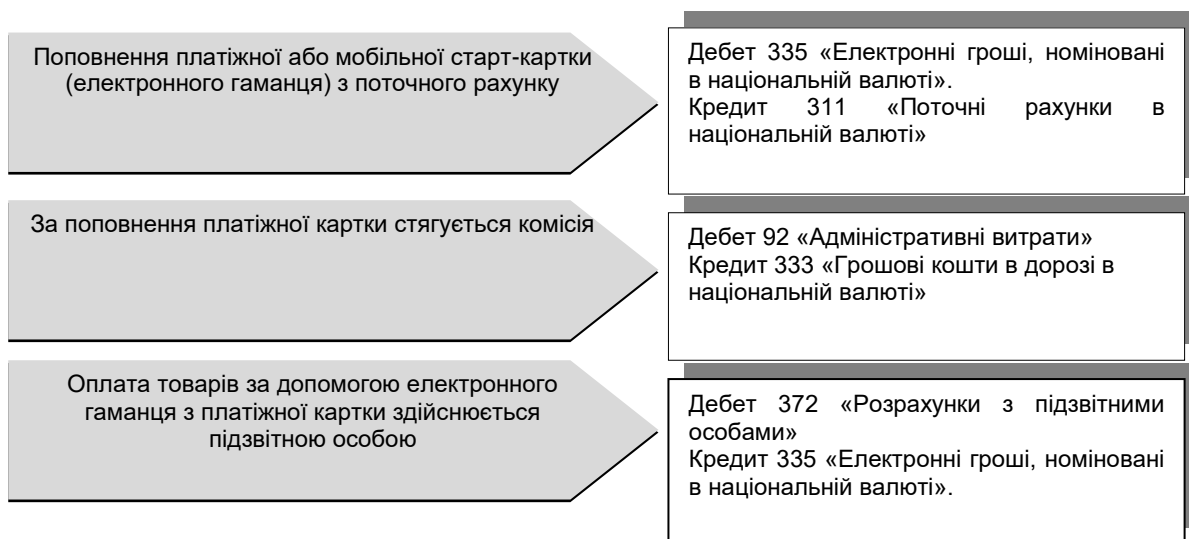
У квітні 2017 р. прем'єр-міністр Володимир Гройсман повідомляв, що Державне агентство з питань електронного урядування України та американська компанія Bitfury – світовий лідер розвитку Blockchain – підписали меморандум про співпрацю, яким передбачено залучення досвіду американської компанії до створення ефективної екосистеми для розвитку Blockchain в Україні. А пізніше, в серпні 2017 р. заступник директора Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку Наталія Лапко повідомила, що на розгляді у Верховній Раді України зараз є законопроект, "побудований на європейських стандартах регулювання платіжного ринку", прийняття якого "дасть змогу упорядкувати діяльність небанківських фінансових установ на ринку платіжних послуг, надати їм право здійснювати випуск електронних грошей і мати комерційних агентів". В ході дослідження виявлено низку облікових проблем щодо електронних грошей. А саме: є невизначеним порядок облікового відображення операцій з використанням специфічних платіжних інструментів (електронних грошей); потребує вирішення розробка первинного облікового забезпечення та методики розрахунків електронними грошима в інтерактивній торгівлі [11].

15 березня 2018 р. Урядовий комітет доручив низці державних органів напрацювати необхідні документи, щоб внести діяльність з майнінгу до Національного класифікатора "Класифікація видів економічної діяльності" (КВЕД) з подальшим напрацюванням Концепції про створення сприятливих умов для майнінгу в Україні. Внесення пункту щодо діяльності з майнінгу до Класифікатора діяльності з підтримки функціонування розподіленої бази даних має відбуватися у класі 63.11 «оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність», оскільки майнінг передбачає послуги з підтримки та забезпечення функціонування розподілених реєстрів даних, у т.ч. з використанням технології блокчейн, оброблення даних та смарт-контрактів у розподілених блокчейн-реєстрах. Збалансоване рішення з цього питання вимагає погодження усіх ключових державних органів, відтак доручив Мінекономрозвитку, Мінфіну, Мін'юсту, Міненерговугілля разом з Держстатом, Агентством електронного урядування, НБУ (за згодою), НКЦПФР (за згодою), СБУ (за згодою) розробити відповідний проект нормативно-правового акта щодо доповнення Національного класифікатора України «Класифікація видів економічної діяльності».

Ще одним варіантом представлення криптовалюти в національній обліковій системі, за рекомендаціями Європейського центрального банку, прирівняння її характеристик до електронних грошей. Тоді, необхідним стає виокремлення окремого субрахунку, припустимо 336 «Криптовалюта». Проте, в цьому випадку також виникає чимало питань щодо оподаткування, проблеми врахування витрат на самостійну генерацію криптовалюти та врахування коливань курсу, так званих «курсівих різниць».

На сьогодні, згідно з останніми змінами до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкції про його застосування [12] введено субрахунок 335 «Електронні гроші, номіновані в національній валюті» (зі змінами від 27 червня 2013 р.), на якому відображаються операції з електронними грошима. У бухгалтерському обліку операції з платіжною картою відображаються наступним чином (рис. 2).

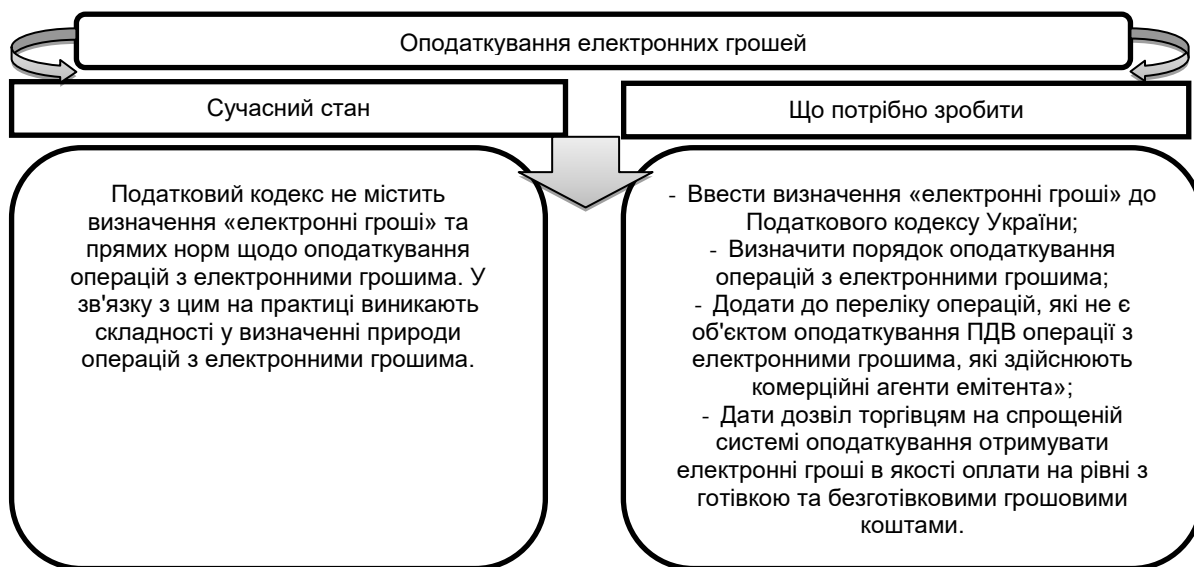
У разі безпосереднього придбання товару картою з використанням електронних грошей застосовується субрахунок 372, а використання субрахунку 335 суттєво обмежена, оскільки, згідно з Інструкцією про застосування Плану рахунків, рахунки 30, 31, 33 не кореспондують з рахунками класу 2, рахунок 33 не кореспондує з рахунком 64, щоб відобразити ПДВ чи сплату податків. З погляду фінансового обліку субрахунок 335 використовується для відображення інформації про електронні гроші як такі, що записані, тобто зберігаються на електронному платіжному засобі та використовуються суб'єктом господарювання в обмін на безготівкові кошти та лише для розрахунків за товари в електронному вигляді [7].

Рис. 2. Облік операцій з смарт-картами

Джерело: систематизовано авторами на основі джерела [7]

Отже, існує низка проблем в контексті обліку та оподаткування новітніх форм грошей (рис. 3).

Рис. 3. Сучасний стан та удосконалення системи оподаткування операцій з електронними грошима в Україні

Джерело: авторська розробка

Стосовно податкового узаконення майнінгу, то немає єдиного рецепту, як регулювати ринок криптовалют. Хтось забороняє, хтось дозволяє. Враховуючи тенденцію сучасності необхідним є підсилення контролю держави щодо криптовалютного майнінгу, шляхом розробки якісного законопроекту і внесення поправок до Податкового кодексу. Наша однозначна позиція: покупців і продавців має бути ідентифіковано.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, нами підкреслено нагальну потребу адаптувати діюче законодавство до вимог сучасності в контексті появи нових форм грошей. Позитивним є здійснення кроків в цьому напрямку. Чіткіше окреслюється приналежність криптовалют до певного виду активів. Нами розглянуто здійснення обліку криптовалюти в разі визнання її нематеріальним активом. Дослідження виявило низку неузгодженостей в цьому випадку, зокрема щодо оподаткування операцій купівлі, виготовлення та розрахунків криптовалют. Необхідним є вивчення можливості віднесення криптовалюти до платіжно-грошових засобів з відкриттям облікового рахунку (наприклад 336 «Криптовалюта»), з метою порівняння потенційних варіантів обліку новітнього розрахункового засобу та вибору оптимального з них для функціонування в системі національної економіки.

Література

1. Височан О. С. Облік і контроль грошових коштів та їх еквівалентів : теорія, методика, організація : автореф. дис.....канд. екон. наук : 08.00.09. Київ, 2009. 23 с.
2. Дерій М. В. Облік і контроль грошово-розрахункових операцій в житловому будівництві : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / ТНЕУ. Тернопіль, 2013. 215 с.
3. Ясишена В. В. Грошові потоки підприємств швейної промисловості : облік, аналіз і аудит : автореф. дис. ....канд. екон. наук : 08.00.09. Тернопіль, 2011. 20 с.
4. Остафійчук С. М. Грошові кошти та їх еквіваленти, як об'єкти бухгалтерського обліку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Спец. вип. 29. ч. 2. 2010. С. 86–91. – Серія : Економіка.
5. Мельниченко О. Аналіз стану використання сучасних платіжних засобів у контексті виведення готівкових коштів із позабанківського обігу в Україні. *Вісник Національного банку України*. 2013. № 1. С. 26-31.
6. Про платіжні системи та переказ коштів. Закон України. Документ 2346-14, чинний. Редакція від 20.06.2007. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2346-14/ed20101005> (дата звернення: 05.03.2018).
7. Шпирко О. М. Електронні гроші як об'єкт бухгалтерського обліку підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія Економіка. 2014. Вип. 1 (42). С. 197–200.
8. Національний банк України. Офіційне інтернет представництво. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=125412&cat_id=22918283 (дата звернення: 05.04.2018).
9. Поливка Н. Криптовалюти і «різноманітні біткоіни». *Всеукраїнське юридичне професійне видання «Юридична Газета Online»*, 2016. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/kriptovalyuti-i-riznomanitni-bitkoini.html> (дата звернення: 05.03.2018).
10. Карпенко О. Нужно ли в Украине платить налоги с биткоинов (и декларировать их): советы юристов. URL: <https://ain.ua/2017/12/12/nalogi-s-bitkoinov> (дата звернення: 05.03.2018).
11. Майстер-клас із криптовалют: навіщо цьому вчитись? URL: https://24tv.ua/ukrayina_tag1119 (дата звернення: 10.03.2018).
12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення: 10.03.2018).
13. Вигівська І. М., Сеймон В. С. Електронні гроші в системі управління фінансовими ресурсами підприємства: облікові аспекти. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія Економіка. 2014. Вип. 3 (44). С. 173–175.

References

1. Vysochan, O.S. (2009), "Accounting and control of cash and cash equivalents: theory, methodology, organization", Thesis abstract of Cand. Sc. (Econ.), 08.00.09, State Academy of Statistics, Accounting and Auditing of the State Statistics Committee of Ukraine, Kyiv, Ukraine, 23 p.
2. Derii, M.V. (2013), "Accounting and control of cash settlement operations in residential construction", Thesis abstract of Cand. Sc. (Econ.), 08.00.09, Ternopil National Economic University, Ternopil, Ukraine, 215 p.
3. Yasyshena, V.V. (2011), "Cash flows of clothing industry enterprises: accounting, analysis and audit", Thesis abstract of Cand. Sc. (Econ.), 08.00.09, Ternopil National Economic University, Ternopil, Ukrainian, 20 p.
4. Ostafiichuk, S.M. (2010), "Cash and cash equivalents as accounting objects", *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu*, no 2, Serii : Ekonomika, Spets. vyp. 29, pp. 86–91.
5. Melnychenko, O. (2013), "Analysis of the state of using modern payment facilities in the context of withdrawal of cash from an out-of-bank circulation in Ukraine", *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy*, no 1, pp. 35-42.
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2007), The Law of Ukraine "On payment systems and transfer of funds" dated 20.06.2007 no. 2346-14, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2346-14/ed20101005> (access date March 5, 2018).
7. Shpyrko, O. M. (2014), "Electronic money as an object of accounting of an enterprise", *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu*, no 1 (42), pp. 197–200.
8. Natsionalnyi bank of Ukraine, available at: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=125412&cat_id=22918283 (access date March 5, 2018).
9. Polyvka, N. (2016), Cryptocurrency and "various bitcoini", *Vseukrainske yurydychne profesiine vydannia «Iurydychna Hazeta Online»*, available at: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/kriptovalyuti-i-riznomanitni-bitkoini.html> (access date March 5, 2018).
10. Karpenko, O. (2017), "Do you need to pay taxes in Ukraine from bitcoins (and declare them): legal advice", available at: <https://ain.ua/2017/12/12/nalogi-s-bitkoinov> (access date March 5, 2018).

11. "Master class in cryptology: why must we study it?", available at: https://24tv.ua/ukrayina_tag1119 (access date March 10, 2018).

12. Ministry of Finance of Ukraine (1999), The order of the Ministry of Finance of Ukraine "Chart of Accounts of accounting for assets, liabilities and business transactions of enterprises and organizations" dated November 30, 1999 no 291, available at: <http://www.zakon.rada.gov.ua>. (access date March 10, 2018).

13. Vyhivska, I. M. (2014), "Electronic money in the system of management of financial resources of the enterprise: accounting aspects", *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu*, no. 3 (44), pp. 173–175.

Стаття надійшла до редакції 21.03.2018 р.

Рецензент: д.е.н., професор Тернопільського національного економічного університету П.Р. Пуцентейло

УДК 336.71
JEL Classification G210

Волощук В.Р.,
канд. екон. наук, кафедра фінансів,
банківської справи та страхування,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
Кацан А.М.,
здобувач ПДАТУ,¹ начальник відділення
Хмельницької філії АТ «Укресімбанк»
в м. Кам'янець-Подільський

СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМКИ АКТИВІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Voloshchuk V.R.,
cand.sc.(econ.), department of
finance, banking and insurance,
State Agrarian and Engineering University in Podilla,
Katsan A.M.,
postgraduate student of the SAEUP,
head of the department of Khmelnytsky branch of
JSC "Ukreximbank" in the city of Kamyanets-Podilsky

CURRENT STATE AND DIRECTIONS FOR ACTIVATION OF BANK LENDING IN UKRAINE

Постановка проблеми. Головним елементом сильного економічного середовища має стати розвиток кредитної діяльності банків, що впливає на забезпечення незалежності держави та реалізацію національних інтересів в умовах глобалізації. У стимулюванні відтворювальних процесів в економіці важливу роль відіграє банківський кредит як основне джерело забезпечення грошовими ресурсами поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання. Однак низка питань, пов'язаних із банківським кредитуванням потребує більш ґрунтовного дослідження з врахуванням тенденцій розвитку економіки. Так активізація банківського кредитування в Україні викликає необхідність розширення асортименту кредитних продуктів, запровадження нових технологій обслуговування клієнтів, освоєння нових ринків збуту банківських послуг, що можливе лише за умови глибокого вивчення практичних аспектів державної підтримки та розробки кредитної стратегії банку.

---

¹ Науковий керівник: Місюк М.В. – д.е.н., професор, Подільський державний аграрно-технічний університет